

PEILINGSONDERZOEK FRANS 2017: LEZEN, LUISTEREN, SPREKEN - ONDERWIJSSPIEGEL FRANS 2017 OVEREENKOMSTEN & VERSCHILLEN

ONDERWIJSSPIEGEL 2017: FRANS IN HET GEWOON BASISONDERWIJS

Van het vullen van een vat naar het
ontsteken van een vlam?

SG Frans Bao

[http://www.onderwijsinspectie.be/
sites/default/files/atoms/files/OS
2017_0.pdf](http://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/OS_2017_0.pdf)

ONDERWIJS
INSPECTIE
OOG VOOR KWALITEIT

Vlaamse
overheid

DOEL VAN DE VERSCHILLENDE ONDERZOEKEN

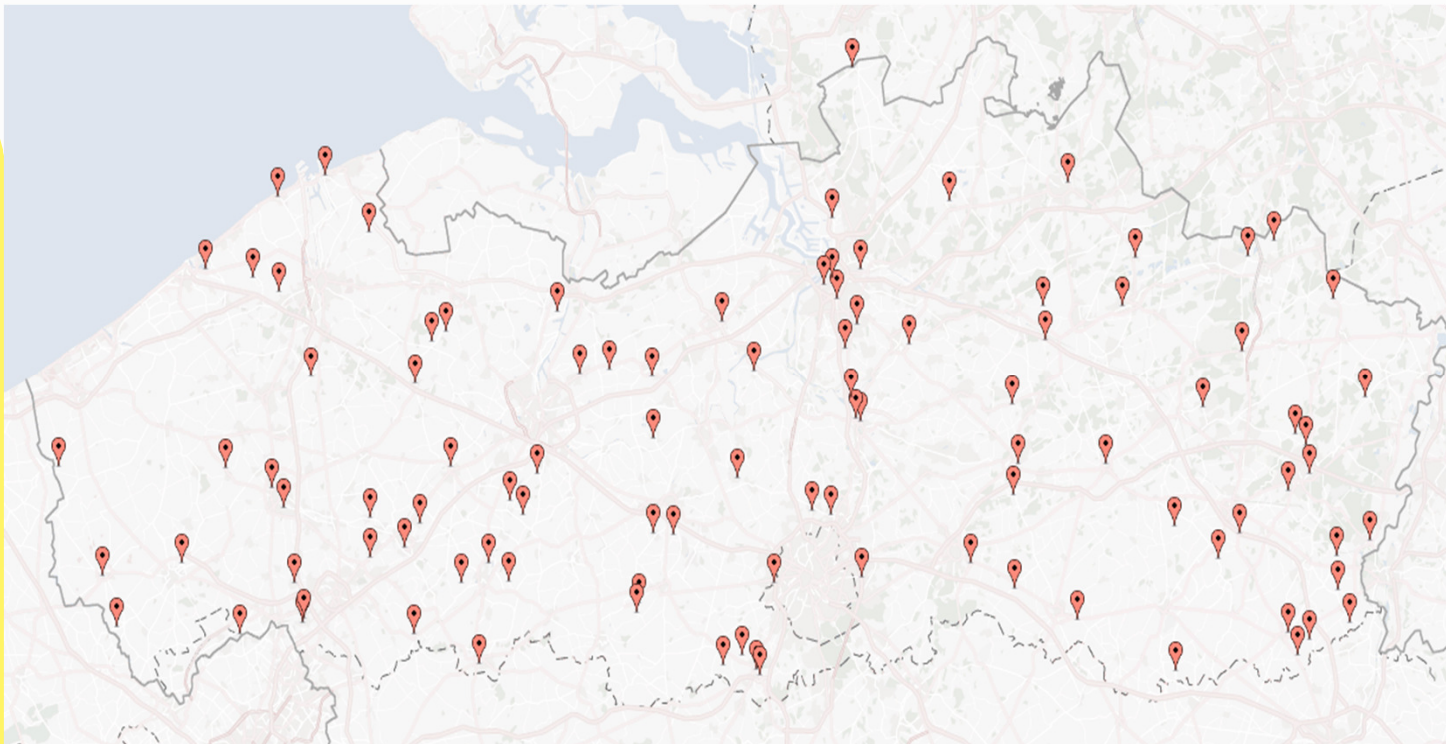
- Peiling: Behaalt meerderheid Vlaamse leerlingen de eindtermen? (OUTPUT)
- Onderwijsspiegel: Wat is de kwaliteit van het ONDERWIJSPROCES Frans 3de graad gewoon basisonderwijs? (PROCES)
- Onderwijsspiegel BOUWSTENEN:
 - * Onderwijsaanbod
 - * Onderwijsorganisatie
 - * Materieel beheer
 - * Evaluatiepraktijk
 - * Rapporteringspraktijk
 - * Leerbegeleiding
 - * Deskundigheidsbevordering
 - * Kwaliteitszorg

AANPAK PRAKTIJKONDERZOEK

- Onderzoeksinstrument met bouwstenen op basis CIPO: kwantitatief en kwalitatief luik
- Triangulatie (lkr- en schoolniveau):
 - **Lesobservatie 195 klassen 5^e en 6^e leerjaar → 100 scholen**
 - **Gesprekken**
 - **Inzage relevante documenten. Geen planlast!**
- Afrondend feedbackgesprek directie e.a.
-> vanuit stimulerende rol

SPREIDING SCHOLEN ONDERWIJSSPIEGEL

- 5 provincies, regionale spreiding, spreiding onderwijsnet - stedelijk 22 – halfstedelijk 29 – platteland 49 - schoolgrootte
- Peiling: ook GOK-concentratiegraad

VASTSTELLINGEN SPREKEN

● Peiling:

- Minder goede resultaten voor spreken
- Ongeveer 90 % leerkrachten vindt deze vaardigheid nochtans heel belangrijk!

● Onderwijsspiegel:

- Onderscheid spreken/mondelijke interactie: 1/4 leerkrachten kent onderscheid niet
- Weinig aandacht voor functionele communicatie
- Weinig spreekkansen voor de leerlingen

● Verschil beschrijvende resultaten peilingen/OS voor Spreken.

KENNISGERICHT ONDERWIJSAANBOD VERSUS FUNCTIONELE TAAVAARDIGHEID

■ Peiling:

- 97 % leerkrachten hecht belang aan woordenschat
- 79 % leerkrachten hecht belang aan grammatica
- 68 % leerkrachten hecht belang aan spelling

■ Onderwijsspiegel:

- Onderwijsaanbod is kennisgericht
- Kennis van taalsystematiek overheerst
- Weinig aandacht voor functionele taalvaardigheid

VASTSTELLINGEN SCHRIJVEN

- Peiling:
 - 80 % leerkrachten hecht belang aan kopiërend schrijven

- Onderwijsspiegel:
 - 52 % leerkrachten laten schrijftaken kopiërend en beschrijvend uitvoeren
 - Schrijfopdrachten stroken zelden met eindtermen

VASTSTELLINGEN LEZEN

■ Peiling:

- Slechts 45 % leerlingen behaalt eindtermen lezen
- 89 % leerkrachten hecht veel belang aan begrijpend lezen

■ Onderwijsspiegel:

- 97,5 % leerkrachten hecht belang aan vaardigheid lezen
- In werkelijkheid weinig lezen zoals in eindtermen bedoeld (begrijpend lezen)
- Verkeerde perceptie en invulling leesvaardigheid

VASTSTELLINGEN GEBRUIK FRANS

■ Peiling:

- Meeste leerkrachten zelfzeker bij gebruik Franse taal
- Afspraken gebruik Frans in de les: 45 % leerkrachten
- 56 % spreekt evenveel Nederlands als Frans
- 1/5 spreekt overwegend Frans
- 1/5 spreekt vooral Nederlands
- 2 % spreekt uitsluitend Frans

■ Onderwijsspiegel:

- 1/3 leerkrachten kwaliteit instructietaal werkpunt
- 82,5 % geen graduele opbouw instructietaal
- Gebrek aan spreekdurf, taalbagage en goede uitspraak

BIJKOMENDE VASTSTELLINGEN

- Onderwijsspiegel:
 - Evaluatiepraktijk: geen klemtoon/systematiek mondelinge vaardigheden (89,5 %) – vooral schriftelijke vaardigheden beoordeeld
 - Evaluatiepraktijk: slechts 20 % differentiatie (Peiling 71 %)

- Onderwijsspiegel:
 - Taalheterogeniteit aanwenden 31 %
- Peiling:
 - Franssprekende kinderen inzetten bij lessen ‘native speakers’

PROFESSIONALISERING

■ Peiling:

- 89 % leerkrachten geen taaltraining Frans voorbij 5 jaar
- 2/5 vragen leergebied Frans: bij niemand in team terecht
- 46 % leerkrachten volgde voorbij 5 jaar nascholing didactiek Frans

■ Onderwijsspiegel

- Slechts 28,5 % leerkrachten benut kansen verhoging eigen deskundigheid
- Slechts 33,5 % bezochte scholen benut de interne expertise
- 71 % leerkrachten professionaliseerde zich om eindtermen te kunnen implementeren

KWALITEITSZORG

■ Peiling:

- Meeste eindtermen in nagenoeg alle klassen behandeld.
- Uitgezonderd: eindtermen 12 – 18.4: in 1/10 klassen niet behandeld

■ Onderwijsspiegel:

- 57 % scholen gaat op systematische manier na of eindtermen AANGEBODEN worden
- 28 % scholen gaat op systematische manier na of eindtermen BEREIKT worden

MATERIEEL BEHEER - ORGANISATIE

■ Peiling:

- 93 % voldoende materiaal. Tekstfragmenten 99 % -
Beeldfragmenten 56 %
- Gemiddeld 2,5 à 3 lestijden Frans

■ Onderwijsspiegel:

- 98,5 % audiomateriaal – 90,5 % visueel materiaal
- Suggesties onderwijsverstrekkers: 2 à 3 lestijden per week

ENKELE CONCLUSIES

- **Peilingsonderzoek = bevestiging onderzoek Onderwijsspiegel**
- **Sterker inzetten op interactie, communicatie, functionele taalvaardigheid**
- **Deskundigheidsbevordering van leraren verdient AANDACHT (nascholing, taaltraining, hospiteren, ...)**
- **Vaardigheid lezen: meer aandacht voor lezen zoals in eindtermen omschreven**
- **Belang instructietaal, contact met Franse taal**

Naar De Standaard 22 maart 2018

